

Toelichting Indicatoren GJ MBO 2019

Algemene toelichting

Volgens de regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, die per 1 januari 2008 in werking is getreden, moeten bekostigde onderwijsinstellingen aan het jaarverslag en de jaarrekening een set met gegevens toevoegen. Het geheel van jaarverslag, jaarrekening en de set met gegevens wordt het geïntegreerd jaardocument (GJ) genoemd.

Bij wijze van service aan de instellingen stelt DUO een deel van de indicatoren ter beschikking aan de instellingen.

In het najaar van 2010 hebben OCW, DUO, de Onderwijsinspectie en de MBO-Raad nauw samengewerkt met als doel de instellingen zo volledig mogelijk te informeren over de gehanteerde definities en berekeningswijze van de indicatoren alsmede over de processtappen.

Betrokken partijen hebben daartoe een gezamenlijke notitie opgesteld: "Gegevensbasis Geïntegreerd Jaardocument, Benchmark MBO en Opbrengrberekeningen Inspectie" die als bijlage bij deze publicatie wordt gepubliceerd.

Indeling spreadsheet

Werkblad 1:

- a. Instellingsgegevens;
- b. Indicator "Jaar-resultaat" van de studie jaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018;
- c. Indicator "Diploma-resultaat" van de studie jaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018;

Werkblad 2:

- a. Instellingsgegevens;
- b. Indicator "Percentage Nieuwe VSV'ers van de studie jaren 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018

Werkblad 3.

- a. Instellingsgegevens;
- b. Indicator "Financiële Kengetallen" van de kalenderjaren 2014, 2015, 2016 en 2017;

Inhoud en interpretatie

De indicatoren geven zowel de cijfers van de instelling weer als die van de vergelijkingsgroep. Er worden vier vergelijkingsgroepen onderscheiden: ROC's, AOC's, vakscholen en 'overige instellingen' (HBO- en doven-instellingen).

Bij "Jaarresultaat", "Diplomaresultaat" en "Percentage nieuwe VSV'ers" wordt het percentage voor de vergelijkingsgroep bepaald door "het gewogen gemiddelde op basis van deelnemersaantallen"

Bij financiële gegevens wordt echter de mediaan¹ gehanteerd.

Door deze vergelijkingsgroepen kunt u deze instelling vergelijken met alle vergelijkbare mbo-instellingen in Nederland.

In sommige cellen zult u geen waarde aantreffen. In die gevallen zijn er (nog) geen cijfers beschikbaar. Dit kan verschillende oorzaken hebben.

¹ In de statistiek is de mediaan het midden van een gegevensverzameling. Het is de waarde waarbij 50% van de instellingen een hogere waarde hebben en de andere 50% een lagere waarde.

Het kan bijvoorbeeld zijn dat de cijfers nog niet voldoende betrouwbaar zijn voor publicatie, maar ook dat de cijfers (nog) niet in de gebruikte administratie beschikbaar zijn.

Op het moment dat alle indicatoren zijn gemaakt, ontstaat een vrij compleet beeld van het gehele onderwijsveld binnen het mbo. De indicatoren zijn gebaseerd op gevalideerde basisgegevens die daardoor in hoge mate betrouwbaar zijn.

De cijfers zijn gepresenteerd op instellingsniveau. .

De gegevens over deelnemers hebben alleen betrekking op mbo-deelnemers.

In de gegevensset worden gegevens over verschillende jaren gepresenteerd. Als in deze toelichting sprake is van het verslagjaar gaat dat om het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft. Bij de beschrijving van de indicatoren wordt het jaar waarover een berekening wordt uitgevoerd kortheidshalve aangegeven met de aanduiding 't'. Het jaar 't-1' wil in dat geval zeggen het hieraan voorafgaande jaar. Het jaar 't+1' is het volgend jaar.

1. Toelichting Werkblad 1: Diplomaresultaat en Jaarresultaat

Trendbreuk in de berekening

De cijfers voor JR en DR zijn iets anders berekend dan in voorgaande jaren. Om de cijfers toch goed met elkaar te vergelijken is deze wijziging met terugwerkende kracht ook doorgevoerd in eerder gepubliceerde jaren.

De basis voor de berekening heeft de volgende wijzigingen ondergaan:

- De onderwijsresultaten van de Entree opleidingen worden niet meer meegeteld in de resultaten op instellingsniveau.
- De reikwijdte van het Diplomaresultaat is begrensd op 6 jaar: oudere diploma's tellen niet meer mee in de resultaten.

De gewijzigde berekeningen zijn beschikbaar voor: de jaren: 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018;

A. Diploma-resultaat

Toelichting

Voor de bepaling van het Diplomaresultaat per Instelling voor het studiejaar/opbrengstenjaar (loopt van 1-10 tot 1-10) t t/m (t+1), wordt gekeken naar het aantal ingeschreven deelnemers op 1-10-t. Deze groep vormt de populatie.

Van de deelnemers uit deze populatie wordt bepaald of zij een inschrijving op diezelfde instelling hebben geldig op 1-10-(t+1). Indien deze inschrijving er niet is, wordt deze deelnemer als Uitstromer aangemerkt.

Van de deelnemers uit deze populatie wordt ook bepaald of zij een ooit een diploma hebben behaald bij diezelfde instelling.

Vervolgens zijn de deelnemers uit de populatie in de volgende categorieën in te delen:

- a. Doorstromers zonder diploma
- b. Doorstromers met diploma
- c. Uitstromers zonder diploma
- d. Uitstromers met diploma

Voor het bepalen van het Diplomaresultaat per Instelling worden de categorieën a en b buiten beschouwing gelaten. De aantallen deelnemers uit de overige categorieën worden als volgt gebruikt voor de bepaling van het Diplomaresultaat per Instelling: $d / (c+d) * 100\%$.

Een deelnemer kan meerdere inschrijvingen bij verschillende instellingen of bij dezelfde instelling hebben. Die deelnemer telt bij de verschillende instellingen mee, maar altijd maximaal 1 keer per instelling.

Het Diplomaresultaat per Instelling is niet exact te berekenen met behulp van uitsluitend de registraties van de instellingen. De MBO-raad heeft de instellingen geïnformeerd hoe zij dit op basis van de BRON-foto wel kunnen bepalen.

B. Jaarresultaat

Voor de bepaling van het Jaarresultaat per Instelling voor het opbrengstenjaar (loopt van 1-10 tot 1-10) t/m (t+1), wordt gekeken naar het aantal ingeschreven deelnemers op 1-10-t, aangevuld met de deelnemers die in de periode 1-10-t t/m 31-9-(t+1) een diploma hebben behaald. Deze beide groepen vormen de populatie.

Van deze deelnemers uit de populatie wordt bepaald of zij een inschrijving op diezelfde instelling hebben geldig op 1-10-(t+1). Indien deze inschrijving er niet is, wordt deze deelnemer als Uitstromer aangemerkt.

Van de deelnemers uit deze populatie wordt ook bepaald of zij een diploma hebben behaald bij diezelfde instelling in de periode 1-10-t t/m 31-9-(t+1).

Vervolgens zijn de deelnemers uit de populatie in de volgende categorieën in te delen:

- a. Doorstromers zonder diploma
- b. Doorstromers met diploma
- c. Uitstromers zonder diploma
- d. Uitstromers met diploma

Voor het bepalen van het Jaarresultaat per Instelling wordt categorie a buiten beschouwing gelaten. De aantallen deelnemers uit de overige categorieën worden als volgt gebruikt voor de bepaling van het Jaarresultaat per Instelling: $(b+d) / (b+c+d) * 100\%$.

Een deelnemer kan meerdere inschrijvingen bij verschillende instellingen of bij dezelfde instelling hebben. Die deelnemer telt bij de verschillende instellingen mee, maar altijd maximaal 1 keer per instelling.

Het Jaarresultaat per Instelling is niet exact te berekenen met behulp van uitsluitend de registraties van de instellingen. De MBO-raad heeft de instellingen geïnformeerd hoe zij dit op basis van de BRON-foto² wel kunnen bepalen.

Gebruikte BRON-foto's voor Diploma-Resultaat en Jaarresultaat:

Voor de afzonderlijke periodes/studiejaren zijn de volgende BRON-foto's gebruikt:

1-10-2015 t/m 1-10-2016 - BRON-Foto 2015 voorlopig en BRON-Foto 2016 voorlopig
1-10-2016 t/m 1-10-2017 - BRON-Foto 2016 voorlopig en BRON-Foto 2017 voorlopig
1-10-2017 t/m 1-10-2018 - BRON-Foto 2017 voorlopig en BRON-Foto 2018 voorlopig

Voor 2017 Voorlopig is BRON-foto van 23-11-2017 gebruikt

Voor 2018 Voorlopig is BRON-foto van 23-11-2018 gebruikt

2. Toelichting Werkblad 2: Percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv'ers)

² M.i.v. 2017 is de "BRON-foto" vervangen door "Grondslag IP-MBO"

A. Introductie

Een nieuwe voortijdig schoolverlater is een deelnemer die aan het begin van het schooljaar jonger is dan 22 jaar, die op 1 oktober aan het begin van het schooljaar is ingeschreven als bekostigd deelnemer en op 1 oktober van het jaar erna niet is ingeschreven in het vo, mbo, vavo of hbo en in dat jaar en in de jaren ervoor geen startkwalificerend diploma heeft behaald. Een startkwalificerend diploma is een HAVO of VWO-diploma, of een MBO-2 diploma of hoger.

Gepresenteerd worden de VSV-cijfers van de studie jaren 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018

Het betreft voorlopige gegevens. Het belang voor regio's en instellingen is namelijk erg groot om in een vroeg stadium over deze informatie te beschikken ten behoeve van beleidsvorming en beleidsevaluatie

Omdat instellingen nog mutaties kunnen aanleveren zullen er verschillen zijn met de definitieve cijfers. Deze zijn op landelijke niveau beperkt, maar kunnen bij individuele instellingen groter zijn.

Nadere gegevens over voortijdig schoolverlaten op instellings- of regio-niveau zijn te vinden op

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vsv> en

<https://www.onderwijsincijfers.nl/kengetallen/onderwijs-algemeen/leerlingen-en-studenten/prestaties-voortijdig-schoolverlaten>

Bron: Voorlopige en definitieve inschrijvings- en diplomabestanden voor MBO, VO en VE, aangevuld met CRIHO, ERR (examenregistratie register) en ERA (examenregistratieregister voor particulier onderwijs).

B. Definitie

De definitie die is gebruikt bij de berekening is gebaseerd op de 'Regeling resultaatafhankelijke bekostiging vsv mbo'. Deze kunt u vinden op: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0038562/2018-09-22>.

De berekeningswijze is beschreven in Bijlage A behorende bij artikel 7 van de Regeling.

3. Toelichting Werkblad 3: Financiële Kengetallen

Introductie

Op basis van de jaarverslagen zijn kengetallen berekend op grond van gangbare berekeningswijzen. Naast de hier genoemde kengetallen zijn in de jaarlijks gepubliceerde rapporten meerdere kengetallen beschikbaar. Zie: https://www.duo.nl/open_onderwijsdata/publicaties/financien/

Vanaf dit jaar zijn fusies en opheffingen niet meer met terugwerkende kracht verwerkt. Dit heeft tot gevolg dat besturen die in eerdere jaren zijn gefuseerd tot de fusie nog in het bestand zijn opgenomen. Daarna zijn ze opgenomen onder het gefuseerde bestuur. In de oudere jaren komen dus meer besturen voor dan in eerder geleverde bestanden. Ook kunnen hierdoor kengetallen uit het verleden iets afwijken. Deze manier van verwerken is meer van invloed meer invloed op de sectoren VO en PO.

Bron van de gegevens: XBRL (Stand najaar 2018, gegevens uit jaarrekeningen 2014-2017)

Toelichting

Solvabiliteit 1 : Eigen vermogen / Totaal vermogen

De solvabiliteit geeft aan op welke wijze de bezittingen, die op de actiefzijde van de balans staan, zijn gefinancierd, namelijk met eigen vermogen en/of vreemd vermogen. Hoe slechter de solvabiliteit is, des te groter is het risico, dat de vermogensverstrekkers hun vermogen deels of geheel verloren zien gaan.

Een slechte solvabiliteit bemoeilijkt daarom het vinden van nieuwe vermogensverstrekkers.

Liquiditeit (CR): $\text{Vlottende activa} / \text{Kortlopende schulden}$

De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Een liquiditeit groter dan 1 wordt doorgaans als voldoende gekwalificeerd, omdat tegenover de binnenkort vervallende schulden van de instelling ten minste evenveel vlottende activa staan. Met andere woorden, er is sprake van een positief werkkapitaal; de instelling hoeft niet vaste activa om te zetten in liquide middelen dan wel extra financieringen aan te gaan om aan haar verplichtingen om korte termijn te voldoen.

Rentabiliteit: $(\text{Resultaat} / \text{Totale baten} + \text{Financiële baten}) * 100\%$.

Dit kengetal geeft aan welk deel van de totale baten cq. opbrengsten over blijft na aftrek van de lasten cq. kosten. De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven elkaar in evenwicht houden. In de periode dat reserves worden opgebouwd zal de rentabiliteit over het algemeen hoger zijn dan in de periode waarin tot besteding wordt overgegaan.

Wijziging definitie

De definitie van "Rentabiliteit" is gewijzigd t.o.v. vorige jaren.

De oude definitie was: $(\text{Resultaat} / \text{Totale baten} + \text{Rentebaten}) * 100\%$; de nieuwe definitie luidt: $(\text{Resultaat} / \text{Totale baten} + \text{Financiële baten}) * 100\%$.

Deze wijziging heeft tot gevolg dat de percentages van 2016 in vergelijking met voorafgaande jaren kunnen verschillen.

In deze publicatie is voor de berekening van de jaren 2013, 2014 en 2015 de oude definitie gehanteerd; voor 20-16 de nieuwe definitie.

Heeft u vragen of opmerkingen, dan kunt u elke werkdag van 9:00 tot 17:00 uur telefonisch contact opnemen met het Informatiecentrum Onderwijs voor het beroepsonderwijs en volwasseneducatie (ICO/MBO)U kunt dit centrum bereiken op het nummer: 079-3232666

Postadres:

DUO

Postbus 30205

2500 GE Den Haag

e-mailadres: ico@duo.nl

Internet : www.duo.nl